SINDICATURA DE GREUGES DE BARCELONA
David Bondia Garcia

RESOLUCIÓ

Neteja i gestió de residus

DRET AL MEDI AMBIENT
CIUTAT HABITABLE I SOSTENIBLE

DRET A LA SEGURETAT CIUTADANA
CIUTAT GARANTISTA

ANTECEDENTS

Objecte de la queixa

En data 21 de setembre de 2026 el ciutadà va presentar una queixa davant aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat amb l'ocupació d'un espai situat al carrer de Sant Joan de Malta, per part de diverses persones.

El ciutadà exposa que aquesta situació genera acumulació de residus i deixalles, així com miccions a la via pública i consum de drogues. Així mateix, assenyala que l'espai ocupat allotja canonades, ventiladors i altres instal·lacions elèctriques, fet que comporta un risc potencial per a les persones. També destaca la proximitat d'aquest espai a una escola bressol.

Segons indica, ha presentat diverses queixes en relació amb aquest problema. Com a resposta, la Unitat Territorial de Sant Marti de la Guàrdia Urbana de Barcelona li ha comunicat que s'estan duent a terme actuacions de seguiment orientades a desallotjar les persones que ocupen l'espai. Tanmateix, s'assenyala que no totes les actuacions depenen exclusivament de l'Ajuntament, motiu pel qual no es pot concretar un termini d'execució de les mesures previstes.

Actuacions fetes

La Sindicatura va admetre la queixa a tràmit i en va iniciar l'anàlisi per determinar si s'havien respectat els drets de la ciutadania i els principis de bona administració.

El dia 5 d'octubre de 2026 la Sindicatura es va adreçar a la Regidoria del Districte de Sant Martí per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 28 d'octubre de 2026 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada.

CONSIDERACIONS

1. Actuacions de l'Ajuntament en relació amb l'ocupació de l'espai

La Regidoria del Districte de Sant Martí informa que coneix el problema objecte de la queixa i aporta els informes de la Guàrdia Urbana i de la Direcció de Serveis a les Persones i al Territori. Ambdós serveis han intervingut en l'ocupació de l'espai esmentat per part de persones sense llar.

En primer lloc, la Direcció de Serveis a les Persones informa que la titularitat de l'immoble correspon a l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona (IMHAB) i que l'espai ocupat és una balconada situada a la planta entresol, que no forma part de cap habitatge. S'hi pot accedir tant des de l'interior de l'edifici com des de l'espai públic mitjançant una escala.

Aquest servei té coneixement de l'ocupació de l'espai des de l'1 d'abril de 2026, quan va rebre una comunicació del Consorci d'Educació de Barcelona en què sol·licitava el desallotjament de l'espai, atès que s'hi havien de dur a terme unes obres. El Consorci hi té instal·lat un equip de condensació que dona servei a una escola i necessitava fer-hi passar una línia de baixa tensió fins a aquest centre educatiu.

Arran d'aquesta petició, el tècnic de Prevenció i Convivència es va coordinar amb el Consorci d'Educació de Barcelona, la Guàrdia Urbana i l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona per promoure el desallotjament voluntari de la persona que ocupava l'espai i així possibilitar l'inici de les obres.

El 9 d'abril de 2026 es va dur a terme la desocupació voluntària de l'espai amb la presència de la Guàrdia Urbana de Barcelona, l'equip de neteja i personal del Consorci d'Educació de Barcelona. L'espai va quedar net i en condicions per iniciar les obres. Tanmateix, tot i haver estat convocat, l'IMHAB no es va personar a l'actuació. Per aquest motiu, no es van poder instal·lar mesures de protecció per evitar noves ocupacions.

Posteriorment, el 19 de maig, el 17 de juliol i el 7 de setembre de 2026 el tècnic de Prevenció i Convivència va reiterar a l'IMHAB la necessitat d'instal·lar-hi mesures de protecció per impedir noves ocupacions. No obstant això, l'IMHAB no havia donat cap resposta a aquesta petició fins al moment d'emetre l'informe a aquesta Sindicatura.

La Direcció de Serveis a les Persones i al Territori considera que no és viable mantenir indefinidament aquesta intervenció excepcional de desocupació voluntària de l'espai: d'una banda, perquè comporta un risc per a la seguretat dels agents actuants, que han d'accedir-hi mitjançant una escala des de la via pública; de l'altra, perquè no es pot garantir quina serà la reacció de les persones que l'ocupen. Si bé en una primera ocasió van accedir voluntàriament a abandonar l'espai quan se'ls va requerir fer-ho, no es pot pressuposar que aquesta circumstància es repeteixi en intervencions futures.

Per aquest motiu, considera imprescindible la coordinació amb l'IMHAB per tal que, de manera simultània a la recuperació de l'espai, s'adoptin les mesures de protecció necessàries que n'impedeixin una nova ocupació i permetin solucionar el problema d'una manera definitiva.

En segon lloc, l'informe de la Guàrdia Urbana indica que el 17 de març de 2026 es va rebre una primera incidència IRIS (Incidències, Reclamacions i Suggeriments), presentada pel promotor de la queixa, en què es posava en coneixement l'ocupació d'aquest espai. Des d'aquell mateix moment, la Unitat Territorial de Sant Martí de la Guàrdia Urbana va fer el seguiment de la situació i va constatar que es tractava d'un espai ocupat d'accés difícil.

El 9 d'abril de 2026 es va recuperar l'espai i es va procedir a netejar-lo. Posteriorment, l'Equip de Policia de Barri de Sant Martí va contactar telefònicament amb el promotor de la queixa per informar-lo de les actuacions dutes a terme.

El 8 de maig de 2026 es va rebre una nova incidència IRIS, en què el promotor de la queixa denunciava una nova ocupació d'aquest mateix espai. Un cop fetes les comprovacions pertinents, es va confirmar l'ocupació. Des del moment en què es va verificar aquesta situació, es va informar el tècnic de Prevenció del Districte amb la finalitat de coordinar els serveis necessaris per garantir que es recuperés l'espai, es netegés i es tanqués definitivament.

2. Valoració de l'actuació de l'Ajuntament

De la informació facilitada per l'Ajuntament se'n desprèn que l'espai ocupat és una balconada, fàcilment accessible des de la via pública i que no forma part de cap habitatge. La titularitat de l'immoble correspon a l'IMHAB, mentre que el Consorci d'Educació de Barcelona en té cedit l'ús per a la instal·lació d'uns aparells de condensació que donen servei a l'escola.

Segons la informació aportada, aquest espai ha estat ocupat reiteradament per persones sense llar a causa de la seva accessibilitat. Aquesta situació comporta riscos evidents tant

per a la seguretat de les persones ocupants, atesa la presència d'instal·lacions elèctriques, com per al funcionament i manteniment correctes dels equips, ja que les revisions periòdiques necessàries no es poden efectuar amb normalitat mentre persisteixi l'ocupació.

L'Ajuntament informa que, malgrat que l'espai va ser recuperat en una ocasió, no es van poder adoptar les mesures de protecció previstes per impedir noves ocupacions a causa de la manca de resposta de l'IMHAB als requeriments formulats pels serveis municipals competents. En aquest sentit, consta que el Districte ha sol·licitat reiteradament la col·laboració de l'IMHAB per executar les actuacions necessàries, entre les quals el desallotjament de l'espai i la instal·lació d'elements de tancament que n'impedeixin l'accés.

Aquesta Sindicatura considera que la permanència d'aquesta situació suposa un risc que exigeix una actuació diligent i coordinada de les administracions i organismes municipals implicats. Per aquest motiu, no es pot considerar ajustada al principi de bona administració la manca de resposta de l'IMHAB davant els requeriments efectuats pels serveis municipals encarregats de gestionar aquest problema.

Cal recordar que les entitats que integren el sector públic municipal estan subjectes als principis de cooperació, col·laboració i coordinació en l'exercici de les seves competències, d'acord amb el que estableixen la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic i la normativa de règim local. Aquesta col·laboració no és facultativa, sinó una obligació jurídica que és imprescindible per garantir una actuació administrativa eficaç i la defensa de l'interès general.

Per tot això, aquesta Sindicatura considera que l'IMHAB no ha actuat amb la diligència exigible en aquest cas, atès que la seva manca de resposta ha impedit l'adopció de mesures destinades a evitar noves ocupacions i a garantir la seguretat de les persones i de les instal·lacions. En conseqüència, es considera necessari que l'IMHAB col·labori d'una manera efectiva i immediata amb la resta d'òrgans municipals implicats per tal de possibilitar la recuperació definitiva de l'espai i l'adopció de les mesures preventives necessàries per evitar que aquesta situació es torni a reproduir.

DECISIÓ

D'acord amb la Carta municipal de Barcelona, aquesta institució té com a missió defensar els drets i les llibertats de la ciutadania i, amb aquesta finalitat, pot supervisar l'activitat de l'Administració municipal.

Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, l'actuació de l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació no ha estat ajustada a dret ni eficaç.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura resol:

- **Recomanar a l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació** que, en exercici de les seves responsabilitats com a titular de l'immoble, impulsi, amb la màxima celeritat, les actuacions necessàries per possibilitar la recuperació definitiva de l'espai ocupat i adopti mesures físiques de protecció que hi impedeixin noves ocupacions a través d'una coordinació efectiva amb els serveis i òrgans municipals implicats.

- **Recomanar al Districte de Sant Martí i a la Unitat Territorial de Sant Martí de la Guàrdia Urbana de Barcelona** que continuïn impulsant i coordinant les actuacions que siguin necessàries en l'àmbit de les seves competències per preservar la seguretat de les persones i de les instal·lacions existents a l'espai afectat, així com per garantir les condicions adequades per al manteniment dels equips que donen servei a l'escola i evitar que es reprodueixin situacions de risc.

Aquesta resolució es comunicarà a la persona que va formular la queixa i a l'òrgan municipal competent. Per mitjà de l'informe anual d'aquesta Sindicatura, també se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal.

Aquesta resolució s'emmarca dins el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb els objectius de desenvolupament sostenible (ODS), d'acord amb la mesura de govern sobre l'Estratègia d'impuls de l'Agenda 2030. Concretament, es relaciona amb l'objectiu 16.6 "Màxima eficàcia i responsabilitat envers la ciutadania".